

2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) və qərarlardan şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Ramiz İbrahimovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 14 fevral 2020-ci il tarixli, 196 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

18 fevral 2020-ci il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Ramiz İbrahimov 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə seçkilərdə 29 sayılı Səbail seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıyev Bəxtiyar İlyas oğlunun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 14 fevral 2020-ci il tarixli 196 sayılı müraciətini araşdıraraq müəyyən etdim:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin (Seçki Məcəlləsinin) 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın tələblərinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən nəzərdən keçirilərək müvafiq rəy verilmişdir.

B.İ.Hacıyev müraciətində göstərmişdir ki, araşdırmada iştirak etmək istədiyini bildirsə də dairə seçki komissiyası tərəfindən onun araşdırma və iclasda iştirakı təmin edilməmişdir. Müraciətində səsvermə günü 29 sayılı Səbail seçki dairəsinin 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 22, 23, 25, 28 və 29 sayılı seçki məntəqələrindən əldə etdiyi səsvermənin nəticələri haqqında protokolların surətləri ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilən protokollar arasında uyğunsuzluq olduğunu, həmin seçki məntəqələrinin bəzilərinə pozuntuları təsdiq edən video görüntülərin olduğunu iddia edərək seçki dairəsinin 22 seçki məntəqəsi üzrə yol verilmiş pozuntuları nəzərə alaraq seçki dairəsi üzrə seçkilərin nəticələrinin etibarsız hesab olunmasını xahiş etmişdir.

Araşdırma ilə əlaqədar şikayətçi ilə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun araşdırma və Komissiyanın iclasında iştirakı təmin edilmişdir.

B.İ.Hacıyev şikayətində dairə seçki komissiyasına 11 fevral 2020-ci il tarixdə edilmiş müraciətinə dairə seçki komissiyası tərəfindən Seçki Məcəlləsinin 112-ci maddəsinin tələbinə zidd olaraq 3 gün müddətində deyil, 4 gün müddətində baxılmasını mübahisələndirmişdir. Bununla əlaqədar aparılmış araşdırma ilə müəyyən edilmişdir ki, dairə seçki komissiyasının namizəd tərəfindən mübahisələndirilən 15 fevral 2020-ci il tarixli 14/52 sayılı qərarı namizədin dairə seçki komissiyasına 13 fevral 2020-ci ildə daxil olmuş şikayəti üzrə çıxarılmışdır.

Araşdırma ilə əlaqədar dairə seçki komissiyasından müvafiq sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır.

Eyni zamanda namizəd B.İ.Hacıyevə müraciətində göstərdiyi, araşdırma prosesində əsllərini təqdim etmək istədiyi aktların və digər əlavə materialların təqdim edilməsi təklif edilmiş, ancaq onun tərəfindən həmin aktların və digər sənədlərin təqdim edilməsindən imtina edilmişdir. Qeydə alınmış namizəd imtinasını onunla əsaslandırmışdır ki, əlavə olaraq həmin sənədlərin təqdim olunması araşdırma müddətinin uzanmasına səbəb ola bilər.

B.İ.Hacıyevin müraciətinin araşdırılması səsvermə günü seçki dairəsinin seçki məntəqələrindən sosial şəbəkələrdə yerləşdirilmiş görüntüləri, seçki məntəqələrinin səsvermənin nəticələrinə dair dairə seçki komissiyalarına təqdim edilmiş rəsmi protokolları, namizəd tərəfindən təqdim olunmuş digər seçki materialları və 25 seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair protokolların surətini əhatə etmişdir.

Namizəd tərəfindən təqdim edilmiş seçki məntəqələrinin səsvermənin nəticələri haqqında doqquz protokolun surətinin möhürlü və imzalı olmaqla məntəqə seçki komissiyalarının tərtib edərək təqdim etdiyi rəsmi protokollarla eynilik təşkil etməsi müəyyən olunmuşdur.

Araşdırma zamanı namizədin şikayətinə əlavə etdiyi və məntəqə seçki komissiyalarından əldə edilməsi iddia olunana səsvermənin nəticələrinə dair protokolların surətlərinin rəsmi təqdim edilmiş protokollarla eyni olub-olmamasını müəyyən etmək üçün onlara müqayisəli baxış keçirilmiş və müəyyən edilmişdir ki, seçki dairəsinin 1, 5, 9, 11, 17 və 25 sayılı seçki məntəqələrinin səsvermənin nəticələrinə dair protokollarının surətində və həmin seçki məntəqələri üzrə tərtib edilərək rəsmi təqdim edilmiş protokollarda komissiya üzvləri tərəfindən icra edilmiş imzalar eynilik təşkil etsə də, həmin protokolların surətlərində olan məlumatlarla Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilmiş səsvermənin nəticələrinə dair rəsmi protokollarda olan məlumatlar fərqlidir və seçicilərin iradə ifadəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermir. Aşkar edilmiş qanun pozuntuları seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermədiyindən qeyd edilən seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsas yaranmışdır.

Müraciətə əlavə edilmiş 2, 13, 28 və 29 sayılı seçki məntəqələrindən alınması iddia olunan möhürsüz və təsdiq olunmamış səsvermənin nəticələrinə dair protokolların surətlərinin rəsmi protokollarla müqayisəli araşdırılması ilə surətlərdəki imzalarla rəsmi protokollarda komissiya üzvlərinin imzalarının tam fərqli olması müəyyən edilmişdir. Qeyd edilən protokolların surətlərinin qanunauyğun olaraq təsdiqlənməməsi və möhürsüz olması onların araşdırma predmeti olmasını mümkünsüz edir.

Araşdırmaya təqdim edilmiş 15, 18 və 22 sayılı seçki məntəqələrindən əldə edilməsi iddia olunan səsvermənin nəticələrinə dair möhürlü və imzalı protokolların surətlərindəki imzalarla rəsmi protokollarda komissiya üzvlərinin imzalarının fərqli olduğu müəyyən edildiyindən xüsusi biliyə malik xəttşünas ekspertlər dəvət edilərək həmin imzalar araşdırılmışdır. Ekspertlər tərəfindən verilmiş rəyə əsasən protokolların surətlərindəki imzalar rəsmi protokollardakı imzaları icra etmiş şəxslər tərəfindən deyil, müxtəlif şəxslər tərəfindən icra olunmuşdur. Müəyyən olunmuş bu halla bağlı 15, 18 və 22 sayılı seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyalarının sədr və üzvlərinin izahatları alınmışdır. Həmin izahatlarda göstərilir ki, səsvermənin nəticələrinə dair fərqli məlumatlar olan protokol surətlərindəki imzalar onlar tərəfindən icra edilməmişdir. Belə olan halda həmin protokolların surətləri hüquqi nəticə doğuran sübut kimi qiymətləndirilə bilməz.

29 sayılı Səbail seçki dairəsinin seçki məntəqələrindən sosial şəbəkələrdə yayımlanmış və namizəd tərəfindən təqdim edilmiş elektron məlumat daşıyıcısında olan görüntülərin araşdırılması ilə 1 sayılı seçki məntəqəsində bir seçicinin iki dəfə səs verməsi, daşınan seçki qutusunun qanunvericiliyin tələblərinə zidd olaraq kənarında olması müəyyən edilmişdir. Qeyd edilən hallar seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticəsinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsas yaradır.

Həmin dairənin 5 sayılı seçki məntəqəsində qeydə alınmış video görüntüdə bir seçicinin iki dəfə səs verməsi iddia edilsədə, həmin seçicinin birinci halda seçki komissiyasının üzvünə yaxınlaşdığı, lakin heç bir seçki hərəkəti edilmədən oradan uzaqlaşması müşahidə olunur. İkinci halda isə onun seçki komissiyasının üzvünə yaxınlaşaraq şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etməsi, komissiya üzvü isə şəxsiyyət vəsiqəsinə baxdıqdan sonra seçiciyə qaytarması və seçicinin səsvermə bülleteni almadan seçki məntəqəsindən getməsi müşahidə olunur. Bu görüntüdə hər hansı bir pozuntu müəyyən edilmir.

Araşdırmanın nəticəsi olaraq digər məntəqələr üzrə sosial şəbəkələrdə paylaşılmış və namizəd tərəfindən təqdim edilmiş elektron məlumat daşıyıcısında olan

görüntülərin araşdırılması ilə seçkilərin nəticəsinə və seçicilərin iradəsini ifadə etməyə imkan verməyən pozuntular müəyyən edilməmişdir.

Seçki dairəsinin 1, 5, 9, 11, 17 və 25 sayılı seçki məntəqələrində yol verilmiş yuxarıda qeyd edilən pozuntular seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə həmin seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaratmışdır.

Göstərilənlərə əsasən müraciət qismən təmin edilməli, dairə seçki komissiyasının mübahisələndirilən qərarı ləğv edilməli və seçki dairəsinin 1, 5, 9, 11, 17 və 25 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməlidir.

Yuxarıda göstərilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat"ın 1-ci, 2-ci, 4-cü, 6-cı, 7-ci və 8-ci bəndlərinə əsasən **rəyə gəldim:**

1. 2020-ci il fevralın 9-da keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə 29 sayılı Səbail seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Hacıyev Bəxtiyar İlyas oğlunun 14 fevral 2020-ci il tarixli 196 sayılı müraciəti qismən təmin edilsin, həmin seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 15 fevral 2020-ci il tarixli 14/52 sayılı qərarı ləğv edilsin.

2. 29 sayılı Səbail seçki dairəsinin 1, 5, 9, 11, 17 və 25 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilsin, müraciət qalan hissələrdə təmin edilməsin.

3. Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerləşdirilsin) və surəti müraciət etmiş şəxsə göndərilsin.

Ekspert qrupunun üzvü

Ramiz İbrahimov